

MERKEL'İN TÜRKİYE ZİYARETİNİN BİLANÇOSU

Oya EREN ÖZER

31.03.2010

31 Mart 2010 Almanya Başbakanı Angela Merkel'in Türkiye ziyaretinde Türkiye'nin Avrupa Birliği süreci ve İran konularında görüş ayrılıkları giderilemedi. Buna rağmen, ziyaret Alman uzmanlar tarafından olumlu olarak nitelendirildi. Almanya Başbakanı Angela Merkel'in Türkiye ziyareti, Ankara ile arasındaki görüş ayrılıklarına rağmen, olumlu olarak değerlendirildi. Duisburg Üniversitesi Siyasal Bilimler Enstitüsü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Heinz Jürgen Axt, liderlerin bir araya gelip görüşmelerinin, iki ülke arasındaki ilişkiler açısından yararlı olduğuna işaret etti: "Merkel'in ziyareti sönük başladı, özellikle de ziyaret öncesindeki beklentiler aşağıya çekilmişti. Ancak şimdi edinilen izlenime göre, Bayan Merkel Ankaraya gittikten sonra, görüşmeler olumlu bir hâl aldı. Özellikle de Türk-Alman okulları konusunda yakınlaşma sağlanmış gibi görünüyor. Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği meselesindeki görüş ayrılıkları ise hâlâ fark ediliyor. A Türk okullarında uzlaşma Merkel ziyareti öncesinde, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın Almanyada Türk okulları açılın önerisine tepki göstermişti. Ancak Merkel'in, Erdoğan ile yaptığı görüşme sonrasında, Almanca da öğrenilmesi şartıyla bu okullara karşı çıkmadığını ifade etmesi, bu konudaki anlaşmazlığı giderdi. AB süreci Türkiye'nin Avrupa Birliği süreci konusunda ise Merkel ve Erdoğan arasında görüş birliği sağlanması beklenmiyordu. Ankarada ahde vefa ilkesine vurgu yapan Merkel, imtiyazlı ortaklık kavramının Türkiyede olumsuz algılandığını yeni anladığını dile getirdi. Ortadoğu uzmanı Udo Steinbach, Merkel'in bu sözlerini şöyle değerlendirdi: "Merkel imtiyazlı ortaklığı, en azından şimdiye kadar, çok sıkı, farklı boyutları kapsayan bir ortaklık, tam üyeliğin dışında bir öneri olarak düşünüyordu. Kanımca Bayan Merkel, Türkiyeye ilişkin olarak kesinlikle olumlu görüşlere sahip. İmtiyazlı ortaklık önerisiyle, temelde partisinin siyasetine uygun bir tavır izliyor." İran meselesi Merkel'in Ankara ziyaretinde görüş birliğine varılması beklenmeyen konulardan biri de İrandı. Merkel, İranın nükleer programında yeterince şeffaf olmaması durumunda, Tahrana yaptırım uygulanmasından yana bir tutum izliyor. Bu tutum Avrupa Birliği'nin çizgisini yansıtıyor. İrana yaptırım uygulanmasına karşı çıkan Erdoğan ise öncelikle diplomatik çözüm aranması gerektiğini vurguluyor. Türkiye konusunda uzman siyaset bilimci Axt, Merkel ve Erdoğan arasındaki görüş ayrılığını, Ankaranın izlediği dış politika ile bağlantısı olduğunu dile getirdi: "Artık Türkiye Avrupa Birliği ile olan ilişkilerine mutlak öncelik vermediğini dile getiriyor ve şunu söylüyor: Avrupa Birliğine tam üyelik bizim için önemli bir hedef, ama bizim başka hedeflerimiz de mevcut. Bizim komşularımız var ve onlarla olan ilişkilerimizin mümkün olduğunca zarar görmemesini istiyoruz. Komşularımızla olan ilişkileri olanaklar ölçüsünde geliştiriyoruz ve kendi ekonomik çıkarlarımızı koruyoruz. A Muhalefetin görüşmemesi "hata" Merkel'in Ankara ziyareti sırasında muhalefette bulunan Cumhuriyet Halk Partisi lideri Deniz Baykal ve Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Devlet Bahçeli ile de görüşmek istemişti. Ancak, Merkel'in talebi bu görüşmeler ayaküstü olacak gerekçesiyle Baykal ve Bahçeli tarafından kabul edilmedi. Görüşme talebinde diplomatik açıdan bir sorun bulunabileceğini belirten Ortadoğu uzmanı Steinbach, muhalefet liderlerinin Merkel ile görüşmemesini A███A olarak nitelendirdi: A███ iki siyasetçi de bu davranış ile iç siyasette puan toplamayı düşünmüş olabilir. Bayan Merkel Türk medyası ve halkı tarafından çok da

sevilmiyor. Bu nedenle onunla görüşmemek, günümüz koşullarında bazı siyasetçiler tarafından cazip olabilir. Ama ben bunu siyasi açıdan bir hata olarak görüyorum.”

Kaynak/Source: